

[Strona Główna](#) > ... > [Postępowanie Sądowe](#) > [Sprawy Cywilne](#) > [Przeprowadzanie Dowodów](#) > Malta

Przeprowadzanie dowodów

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ciężar dowodu

1.1 Jakie zasady obowiązują w odniesieniu do ciężaru dowodu?

Ciężar dowodu spoczywa na osobie, która przedstawia twierdzenie, co wyraźnie wynika z art. 562 maltańskiego kodeksu organizacji i postępowania cywilnego (Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili): „ciężar udowodnienia faktu spoczywa we wszystkich przypadkach na stronie, która się na niego powołuje”.

1.2 Czy obowiązują zasady, które wyłączają konieczność dowodzenia niektórych faktów? W jakich przypadkach? Czy możliwe jest przedstawienie dowodu w celu obalenia szczególnego domniemania prawnego?

Tak, przewidziano takie przepisy i można je znaleźć w art. 627 i nast. kodeksu organizacji i postępowania cywilnego. W art. 627 wymieniono dokumenty, które można przedstawić jako dowód w sprawie bez konieczności wykazywania ich autentyczności, takie jak:

- akty rządu maltańskiego, podpisane przez ministra lub dyrektora departamentu, z którego pochodzą, lub w przypadku jego nieobecności przez zastępcę, asystenta lub innego urzędnika niższego rangą, upoważnionego do podpisywania takich aktów;
- rejestry dowolnego departamentu rządu maltańskiego;
- wszelkie akty urzędowe podpisane przez właściwe organy i zawarte w maltańskim dzienniku urzędowym;
- akty rządu maltańskiego wydrukowane z upoważnienia rządu i należyście opublikowane;
- akty i rejestry sądów państwowych i kościelnych na Malcie;
- zaświadczenia wydane przez Państwowy Urząd Ewidencji (Public Registry Office) i Urząd Ksiąg Wieczystych (Land Registry);
- protest morski sporządzony z upoważnienia Pierwszej Izby Sądu Cywilnego;
- inne dokumenty, o których mowa w ustawie o żegludze handlowej (w tym świadectwa rejestracji podpisane przez sekretarza lub innego upoważnionego urzędnika i wszelkie inne adnotacje na świadectwie rejestracji, które wydają się być podpisane przez sekretarza lub innego upoważnionego urzędnika).

Jako dowód w sprawie można przedstawić także inne dokumenty, których treść nie wymaga dowodu, ale które wymagają wykazania ich autentyczności. Obejmują one:

- akty i rejestry dowolnego podmiotu lub organu publicznego, umocowanego lub uznanego przez prawo lub rząd;
- akty i rejestry parafialne dotyczące narodzin, małżeństw i zgonów, a także dyspozycje wydane zgodnie z prawem w obecności proboszcza;
- akty i rejestry notariuszy na Malcie;
- księgi handlowe przechowywane zgodnie z prawem, wyłącznie w odniesieniu do umowy lub transakcji o charakterze handlowym;
- księgi pośredników publicznych przechowywane zgodnie z prawem, dotyczące wszelkich stosunków

między kontrahentami w sprawach handlowych.

Istnieje możliwość przedstawienia dowodów, które są sprzeczne z treścią tego rodzaju dokumentów.

Oprócz wspomnianych dokumentów istnieje inne domniemanie regulowane w rozdziale 16 zbioru praw Malty, tj. kodeksie cywilnym, mianowicie że dziecko zrodzone z małżeństwa pochodzi od męża matki. Powyższe domniemanie prawne można obalić za pomocą sporządzonego pod przysięgą pozwu złożonego w Wydziale Rodzinnym Sądu Cywilnego oraz przedstawienia dowodów obalających takie domniemanie.

1.3 Do jakiego stopnia sąd musi być przekonany o fakcie, aby oprzeć orzeczenie na istnieniu tego faktu?

Orzeczenia w sprawach cywilnych sąd wydaje w oparciu o zasadę uprawdopodobnienia, tj. po upewnieniu się, że przedstawione dowody są wystarczające.

2 Postępowanie dowodowe

2.1 Czy dowód przeprowadza się zawsze na podstawie wniosku strony czy sędzia w niektórych przypadkach może również przeprowadzić dowód z urzędu?

Każda ze stron postępowania, bez względu na jej interes w sprawie, może złożyć wyjaśnienia z własnej inicjatywy, na wniosek którejkolwiek ze stron lub w przypadku wezwania przez sąd z urzędu. W przypadku gdy postępowanie wszczyna się na podstawie pozwu sporządzonego pod przysięgą, należy sporządzić listę świadków. Ta sama reguła ma zastosowanie do odpowiedzi sporządzonej pod przysięgą – musi ona zawierać listę świadków. Jedynie w przypadku, gdy strona zamierza powołać świadka, który nie został wcześniej wskazany w ten sposób, należy złożyć odpowiedni wniosek.

2.2 Co się dzieje po przyjęciu wniosku dotyczącego przeprowadzenia dowodu?

Po przyjęciu wniosku o przeprowadzenie dowodu wzywa się świadków do stawienia się w sądzie za pośrednictwem wezwania wydanego na wniosek strony, która wnosi o przesłuchanie tych świadków. Wnioski o wydanie takiego wezwania można składać ustnie w Sądzie Pokoju (dla Malty) i w Niższej Izbie Sądu Pokoju (dla Gozo).

2.3 W jakich przypadkach sąd odrzuci wniosek dowodowy strony?

Sąd może odrzucić wniosek strony o przeprowadzenie dowodu, w przypadku gdy osobą wezwaną jest adwokat, reprezentant prawny lub duchowny. Ponadto, co do zasady, żadna osoba obecna na posiedzeniu nie może zostać wezwana jako świadek w tej samej sprawie. Sąd wedle swojego uznania może jednak odstąpić od tej zasady w szczególnych przypadkach, jeżeli zachodzą ku temu zasadne przesłanki. Wówczas stosuje się także przepisy szczególne, które regulują zachowanie tajemnicy chronionej prawem i nie pozwalają na ujawnianie tajnych i poufnych informacji. Ponadto sąd może odrzucić wniosek, jeżeli uzna, że zeznania świadka nie wniosą nic istotnego w sprawie.

2.4 Jakie wyróżnia się środki dowodowe?

Dowody można przedstawić na trzy sposoby: w postaci dokumentów, osobiście i własnymi słowami (*viva voce*) oraz w postaci oświadczeń z mocą przysięgi.

2.5 Jakie metody stosuje się w celu uzyskania dowodów ze świadków i czym się one różnią od środków uzyskiwania dowodów z biegłych? Jakie obowiązują zasady w odniesieniu do składania dowodów pisemnych i ekspertyz/opinii biegłych?

Zgodnie z zasadą ogólną świadkowie zeznają ustnie (*viva voce*) na rozprawie jawnej podczas posiedzenia sądu. Przepisy prawa przewidują jednak możliwość korzystania z innych metod przeprowadzania dowodów, przedstawionych poniżej.

- Dowody można przedstawiać za pomocą pisemnego oświadczenia z mocą przysięgi zarówno w przypadku świadków zamieszkujących na Malcie, jak i tych zamieszkujących za granicą.

- W przypadku osoby, która zamierza wyjechać z Malty, jest w złym stanie zdrowia lub w podeszłym wieku lub która może umrzeć lub stać się niezdolna do złożenia zeznań, zanim sprawa trafi na wokandę, lub która nie jest w stanie stawić się na rozprawę, sąd może wyznaczyć asystenta sądowego, który przesłucha taką osobę. W takim przypadku pytania zadawane świadkowi wraz z jego odpowiedziami odnotowuje się na piśmie, a świadek podpisuje dokument lub stawia krzyżyk zamiast podpisu.
- Sąd może także wyznaczyć dodatkowego sędziego, aby przesłuchał określonego świadka, w szczególności w przypadku gdy świadek nie może opuścić domu ze względu na swój wiek.
- Jeżeli świadek mieszka za granicą, adwokat może złożyć wniosek o przesłuchanie go w drodze pomocy sądowej (wniosek o pomoc sądową). Strona wnosząca o przesłuchanie danego świadka sporządza pytania na piśmie oraz dołącza imię i nazwisko oraz adres osoby, która będzie obecna w jej imieniu przy przesłuchaniu świadka.
- Jeżeli sąd uzna za to stosowne, może zezwolić na sporządzenie nagrania audio lub wideo z zeznań świadka.
- Sąd może powołać biegłych sądowych, których upoważnia do przesłuchiwania i zaprzysięgania świadków.

Biegły sądowy powołany do przesłuchania świadków dysponuje takimi samymi środkami jak sąd.

2.6 Czy istnieją silniejsze i słabsze środki dowodowe?

Wszystkie środki dowodowe uważa się za jednakowo ważne.

2.7 Czy udowodnienie określonych faktów wymaga oznaczonych środków dowodowych?

Nie, ale zawsze należy przedstawić najlepszy możliwy dowód.

2.8 Czy świadkowie są zobowiązani przepisami prawa do zeznawania?

Tak, zgodnie z prawem wszyscy wezwani świadkowie mają obowiązek złożenia zeznań. Nie można jednak zmusić świadka do odpowiedzi na pytania, które mogą spowodować wszczęcie wobec niego postępowania karnego.

2.9 W jakich przypadkach mogą odmówić składania zeznań?

Małżonek jednej ze stron postępowania może być świadkiem i może zostać zobowiązany do złożenia zeznań w sprawie na wniosek którejkolwiek strony. Nie można jednak zmusić męża, aby ujawnił informacje, które żona powierzyła mu w zaufaniu w trakcie ich małżeństwa, i na odwrót, nie można też zmusić jednego z małżonków do odpowiedzi na pytania, które mogą spowodować wszczęcie postępowania karnego przeciwko drugiemu małżonkowi.

Inne przypadki zwolnienia dotyczą adwokatów, reprezentantów prawnych lub duchownych. Jeżeli adwokat lub reprezentant prawny uzyska zgodę swojego klienta lub jeżeli duchowny uzyska zgodę osoby, którą spowiadał, wówczas można ich przesłuchać na okoliczność znanych im kwestii (za ich zgodą); adwokata i reprezentanta prawnego – na okoliczność faktów, jakie mógł podać im klient w związku ze sprawą, oraz duchownego – na okoliczność faktów, jakie mogły stać się znane duchownemu w ramach tajemnicy spowiedzi lub w trakcie spowiedzi.

Bez zarządzenia sądu nie można wzywać księgowych, lekarzy, pracowników socjalnych, psychologów i pracowników poradni małżeńskich do ujawnienia przekazanych im przez klientów informacji, które są objęte tajemnicą zawodową, lub informacji, które osoby takie pozyskały, wypełniając swoje obowiązki zawodowe. Ograniczenie to obejmuje także tłumaczy ustnych zatrudnionych w celu przełożenia tego rodzaju poufnych informacji.

Świadek związany tajemnicą zawodową nie może ujawniać tajnych i poufnych informacji, z wyjątkiem określonych okoliczności przewidzianych w przepisach prawa mających zastosowanie w danej sprawie.

2.10 Czy osoba, która odmawia złożenia zeznań, może być ukarana lub zmuszona do zeznawania?

Jeżeli prawidłowo wezwany świadek nie stawia się na wezwanie, jest on winny obrazy sądowi i zostaje w trybie natychmiastowym ukarany grzywną. Sąd może również wydać nakaz doprowadzenia lub zatrzymania świadka w celu zmuszenia go do stawiennictwa w sądzie i złożenia zeznań na kolejnej rozprawie. Sąd może jednak uchylić

grzywnę nałożoną na świadka, jeżeli przedstawi on dostateczne powody swojego niestawiennictwa.

2.11 Czy przewiduje się, że od niektórych osób nie można uzyskać dowodów?

W charakterze świadka może wystąpić każda osoba będąca w pełni władz umysłowych, o ile nie ma zastrzeżeń co do jej zdolności do zeznawania. Wiek świadka jest bez znaczenia, pod warunkiem że rozumie on, iż nie należy składać fałszywych zeznań.

2.12 Jaką rolę odgrywa sędzia i strony w przesłuchaniu świadka? W jakich warunkach można przesłuchać świadka w trybie wideokonferencji lub za pośrednictwem innych środków technicznych?

Podczas przesłuchania bezpośredniego lub przesłuchania przez drugą stronę (przesłuchania krzyżowego) sąd może w każdej chwili zadać świadkowi dowolne pytanie, jakie uzna za konieczne lub wskazane. Z kolei każda ze stron postępowania, bez względu na jej interesy, może złożyć zeznania na własny wniosek, na wniosek kłórejkoľwiek ze stron lub w przypadku wezwania przez sąd z urzędu.

W sprawach z udziałem małoletnich sąd co do zasady przesłuchuje małoletniego przy drzwiach zamkniętych lub wyznacza adwokata dziecięcego do przesłuchania małoletniego.

Świadków zamieszkujących poza granicami Malty przesłuchuje się za pomocą wideokonferencji.

3 Ocena dowodów

3.1 Czy istnieją ograniczenia nałożone na sąd dotyczące uwzględniania przez sąd w orzeczeniu dowodów, które zostały zebrane przez stronę niezgodnie z prawem?

Jeżeli dowodów nie przeprowadzono za pomocą środków niezgodnych z prawem, nie istnieją żadne przeszkody, aby sąd wydał wyrok. Jedynym wyjątkiem jest fakt, że co do zasady sąd nie uwzględnia okoliczności faktycznych, o których świadek dowiedział się od osób trzecich, ani okoliczności faktycznych zgłoszonych przez inne strony, których nie można wezwać do złożenia zeznań w sprawie.

3.2 Czy moje oświadczenie, jako strony w sprawie, uznaje się za dowód?

Tak, oświadczenia składane przez stronę postępowania są dopuszczalne.

4 Czy zgodnie z art. 2 ust. 1 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów dane państwo członkowskie wskazało inne organy, które są właściwe do przeprowadzania dowodów do celów postępowania sądowego w sprawach cywilnych lub handlowych na podstawie tego rozporządzenia? Jeżeli tak, to w jakim postępowaniu są one właściwe do przeprowadzenia dowodu? Czy mogą one tylko wnioskować o przeprowadzenie dowodu, czy również udzielać pomocy w przeprowadzeniu dowodu na podstawie wniosku złożonego przez inne państwo członkowskie? Zob. również informacje przekazane zgodnie z art. 2 ust. 1 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów

Nie.

Ostatnia aktualizacja: 07/01/2026

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w

wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.